

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

СУБ'ЄКТИ АКЦІОНЕРНИХ ВІДНОСИН ТА МЕХАНІЗМ ЇХ ВЗАЄМОДІЇ

І. Ю. Пилипенко, спеціальність Економіка, група Е PhD-11

В. О. Шаповалов, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Полтавський університет економіки і торгівлі

Акціонерні відносини можна розглядати як цілісну систему різноманітних відносин між різними суб'єктами акціонерного сектора. Ключовими суб'єктами цих відносин виступають акціонери, менеджмент компанії, рада директорів, регуляторні органи та інституційні інвестори. Кожна група суб'єктів виконує певну роль і взаємодіє з іншими в рамках корпоративного управління та регулювання.

Акціонери є основними суб'єктами акціонерних відносин, адже саме вони володіють акціями товариства та мають права на участь у прибутках. Залежно від кількості акцій, акціонери можуть бути міноритарними або мажоритарними, що впливає на їхню можливість впливати на управління компанією. Мажоритарні акціонери, які володіють контрольним пакетом акцій, мають значний вплив на прийняття рішень і можуть визначати стратегію розвитку. Міноритарні акціонери, своєю чергою, захищають свої права через інститути корпоративного управління, наприклад, через участь у загальних зборах або судові механізми.

Менеджмент виконує управлінські функції в компанії та відповідає за реалізацію рішень ради директорів та акціонерів. Він діє в інтересах акціонерів, забезпечуючи ефективну роботу товариства та його стабільність. Менеджмент зазвичай підзвітний раді директорів і зобов'язаний приймати рішення, що сприяють зростанню акціонерної вартості. Інституційний аспект відносин між менеджментом і акціонерами визначається договорами, корпоративними політиками та стандартами прозорості, які регулюють поведінку менеджерів і підзвітність їхньої діяльності.

Рада директорів є ключовим інститутом корпоративного управління, який контролює менеджмент і приймає стратегічні рішення, що мають важливе значення для акціонерів. Вона обирається акціонерами та діє від їхнього імені, забезпечуючи дотримання прав усіх власників акцій. Рада директорів також відповідає за оцінку ризиків, моніторинг фінансової діяльності

та нагляд за реалізацією політики компанії. Інституційний аспект діяльності ради директорів полягає у встановленні правил корпоративної етики, кодексів поведінки та стандартів звітності, що сприяють прозорості та довірі акціонерів.

Державні та регуляторні органи є важливими інституційними суб'єктами акціонерних відносин, оскільки вони забезпечують правову та економічну базу для діяльності акціонерних товариств. Вони регулюють питання захисту прав акціонерів, розкриття інформації, фінансової звітності та прозорості. Такі органи, як комісії з цінних паперів і фондові біржі, забезпечують відповідність акціонерних товариств вимогам законодавства, що сприяє захисту інтересів інвесторів і стабільності ринку.

Забезпечення ефективної взаємодії та балансу інтересів суб'єктів акціонерних відносин здійснюється через відповідний механізм координації [1, с. 28].

Механізм координації суб'єктів акціонерних відносин на макрорівні – це система організаційних, економічних та інституційних інструментів, які забезпечують узгоджену та ефективну взаємодію між основними учасниками акціонерного товариства: акціонерами, радою директорів, менеджментом, регуляторними органами та іншими зацікавленими сторонами.

Економічна складова визначає основну мету акціонерного товариства – досягнення фінансової стійкості та максимізації доходів акціонерів. Вона зосереджується на ефективному використанні капіталу, управлінні ризиками та забезпеченні доходності, які є основними критеріями для оцінки успішності товариства. Проте економічні цілі можуть бути досягнуті лише за умов надійної правової бази та належної організаційної структури управління.

Інституційна складова виступає як нормативна основа, що забезпечує правову захищеність усіх учасників акціонерних відносин. Вона визначає права та обов'язки акціонерів, механізми захисту їхніх інтересів, а також правила корпоративного управління. Інституційні норми забезпечують економічну стабільність, регулюючи такі питання, як випуск акцій, розподіл прибутків та відповідальність менеджменту. Інституційні правила допомагають уникати конфліктів інтересів, які можуть вплинути на досягнення економічних цілей.

Організаційна складова формує структуру, через яку реалізуються економічні та правові відносини всередині товариства.

Організаційні механізми визначають порядок прийняття рішень, контролюють ефективність управління, а також забезпечують належну комунікацію між акціонерами, радою директорів і менеджментом. Чітко вибудована організаційна структура підтримує виконання інституційних норм і забезпечує ефективне досягнення економічних результатів, сприяючи злагодженій роботі всіх учасників товариства.

Цілісний механізм охоплює процеси прийняття рішень, контроль і підзвітність, розподіл прав і обов'язків між суб'єктами, а також способи захисту інтересів акціонерів. Він включає такі елементи, як корпоративне управління, механізми захисту прав акціонерів, систему внутрішнього контролю та аудиту, регламенти проведення загальних зборів, і норми комунікації між учасниками. Механізм спрямований на підтримку стабільності, прозорості та ефективності діяльності акціонерного товариства, забезпечуючи баланс інтересів усіх сторін та сприяючи досягненню стратегічних цілей компанії.

Взаємозв'язок окремих складових механізму координації забезпечує ефективне функціонування акціонерного товариства як єдиної системи. Інституційні норми створюють захищене правове поле, організаційні механізми забезпечують виконання цих норм у практичній діяльності, а економічний аспект визначає цілі та мотивацію для всіх учасників. Разом ці інструменти підтримують прозорість, ефективність і стабільність, що дозволяє товариству успішно функціонувати на ринку й забезпечувати інтереси своїх акціонерів.

Список використаних джерел

1. Шаповалов В. О. Механізм координації акціонерних відносин, його зміст та структурні компоненти. *Агросвіт: інформ.-аналіт. журн.* 2015. № 20. С. 23–28.

СТРУКТУРНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

В. Д. Пономарьов, аспірант

Національний технічний університет «ХПІ»

Термін «структурна ефективність діяльності промислового підприємства» відноситься до ефективності організаційної структури підприємства, а також до способу, яким структуровані

Моравська М., Власюк Н. І. Ризики банкрутства підприємств в умовах воєнного стану	194
Нагорний О. Л., Майстро Р. Г. Забезпечення конкурентоспроможності підприємства ТОВ «Хладопром» в сучасних умовах в Україні	197
Нечепоренко Д. А., Шеїн Є. С. Стартап-студії як основа для впровадження інноваційних проєктів.....	201
Паржніцька В. А., Красняк О. П. Безпека підприємства в екологічній сфері: досвід промислового підприємства	204
Пекарчук Ю. М., Гарбар В. А. Витрати та доходи підприємства	207
Пекарчук Ю. М., Красняк О. П. Структура міжнародних інвестицій.....	211
Пелехата Д. Р., Павлик А. Й. Як штучний інтелект покращить роботу логістів?.....	214
Петрова Д. С., Красняк О. П. Комерційна таємниця як основний інструмент захисту бізнесу в умовах недобросовісної конкуренції.....	217
Пилипенко І. Ю., Шаповалов В. О. Суб'єкти акціонерних відносин та механізм їх взаємодії.....	220
Пономарьов В. Д. Структурна ефективність діяльності промислового підприємства	222
Прибега А. О., Кульганік О. М. Соціальна економіка як інструмент розвитку суспільства.....	225
Прокопенко О. С., Прокопенко Н. П. Досягнення сталого економічного розвитку України – проблеми та можливі.....	228